

Puskin Anyeginja

AZ ELSŐ FELESLEGES EMBER TÖRTÉNETE

1. feladat

Puskin déli száműzetésének ideje termékeny alkotói korszak volt. Melyik művek címei keveredtek össze az alábbiakban?

SZÖKŐKÚT CIGÁNYOK KAUKÁZUSI GODUNOV A BAHCSISZERÁJI BORISZ FOGOLY A

A bahcsiszeráji szökőkút, a Cigányok, a Borisz Godunov és A kaukázusi fogoly szavai keveredtek össze.

2. feladat

Mi a feltűnő a következő Anyegin-részletben?

Az *Anyegin* sok más irodalmi művel és szerzővel is kapcsolatot tart. A fenti szövegrészlet is számos szerzőt sorol fel. Más alkotó világának megidézését szövegköztiségnek hívjuk, idegen szóval intertextualitásnak. A világirodalmi klasszikusok mellett a korabeli kortárs orosz irodalom és társművészetek is helyet kapnak a regény lapjain. Ezért is nevezzük az orosz élet enciklopédiájának.

3. feladat

Az író dedikációval látja el a művét. Ebből kiderül, hogy kinek ajánlja az alkotást. Olvasd el a szöveget, és fogalmazd meg, kiknek szól a puskini mű!

Elsősorban művelt olvasóközönségre számít. Olyan embereknek szánja a művét, akik költői lelkületűek, és értékelni tudják a műben rejlő sokféle üzenetet, a burkolt utalásokat.

4. feladat

Írd le az Anyegin-strófa képletét a következő szövegrészlet alapján! Első lépésként állapítsd meg a sorok verselését! Számold meg szótagszámukat is! Majd keresd meg a kereszt-, ölelkező és páros rímeket!

A 14 soros strófa 9 és 8 szótagú jambikus lejtésű (időmértékes) sorokból épül fel. Rímei sorban a következők: abab (keresztrím), ccdd (páros rím), effe (ölelkező rím) és gg (páros rím). Emlékezz, hogy a jambus nevű versláb egy rövid és egy hosszú szótag kapcsolata, ebben a sorrendben. Ha jambikus sorról beszélünk, akkor az adott sorban többnyire jambusok fordulnak elő.

5. feladat

Az Anyeginből származó két részletet elolvasva válaszolj a következő kérdésekre!

a) *Hogyan viszonyul Puskin Anyeginhez?*

Puskin Anyegint jó barátjaként kezeli. Úgy ír róla, mintha már régóta ismerné. Életükben sok közös pontot talál. Ismeri Anyegin hibáit. Elnéző vele, szeretettel beszél róla, de nem menti fel. Egyébként a többi szereplővel szemben is személyes viszonyulást alakít ki. Lenszkijt csodabogárnak tartja, Tatjanáról a szeretet és a részvét hangján szól. Szent ereklyeként őrzi levelét is. Olgát nemigen kedveli.

b) *Hogyan nyilvánul meg a szövegben az elbeszélő hangsúlyos jelenléte?*

Az elbeszélő is belép a történetbe: egyes szám első személyben beszél magáról. A mű folyamán lírai kitérőkkel saját életére tereli a szót. Személyes hangon szól az olvasóhoz is. Úgy beszél, mintha épp az adott pillanatban írná a művét, aminek alakulásáról részletesen beszámol. Mintegy az olvasó kalauzaként vezet végig a történeten. Az olvasójával való közös élményre a többes szám első személy utal.

6. feladat

Az Anyegin című verses regény egyben az eposz modernizációs kísérlete is. Puskin korára idejétmúlttá vált már ez a műfaj, és ő is ironikusan kezeli. Milyen eposzi kellékeket ismersz fel az alábbiakban?

A részlet segélykérés és témamegjelölés. Ironikus, hogy az író a hetedik fejezet végére helyezi el, és mintegy csak futtában pótolja a kimaradt részeket.

7. feladat

Utolsó éveinek műveit rejtelmes mondatokba csomagoltuk. Ismerd fel őket!

- a) Nyert ügyed van, ha nem pikkel rád a nyerő lap!
- b) Arab vidéket sötétség rejt
- c) Helyőrség és szív ostrom alatt

Válaszok:

- a) A pikk dáma
- b) Egyiptomi éjszakák
- c) A kapitány lánya

8. feladat

A műben több levél is szerepel. Köztük a világ egyik leghíresebb szerelmes levele, amit Tatjana Anyeginnek ír. Akkoriban még nem volt illendő egy nőnek nyíltan felfedni az érzéseit a férfi előtt, mi több, ezt elsőként megtenni, maga volt az illetlenség. Ez a bátor tett a zeneirodalomban is visszaköszön. Nézz utána, melyik műre utal a levélária kifejezés!

Csajkovszkij *Anyegin* címen operát írt a regényből. Az ősbemutatója 1879-ben volt. Ebben szerepel Tatjana levéláriája. Azt a jelenetet ábrázolja, amikor Tatjana megírja levelét.

9. feladat

Nézz utána, melyik orosz szerzők szerepeltetik még a felesleges ember típusát! Add meg a mű címét is, de ne Hűbele Balázs módjára!

szerző: cím – szereplő

Turgenyev: Apák és fiúk – Bazarov

Lermontov: Korunk hőse – Pecsorin

Goncsarov: Oblomov – Oblomov

Csehov: A csinovnyik halála – Cservjakov

Gogol: A köpönyeg – Akakij Akakijejics

De a magyar irodalomból is ismerünk példát! Arany László: A délibábok hőse – Hűbele Balázs